

REFLECȚII DOGMATICE (V)

† Arhiepiscopul DANIL

DOGMATIC REFLECTIONS (V)

Abstract: The contemporary Orthodox Theology is altogether and at the same time, Path, Truth and Life (cf. Ioan 14, 6) for today's world. The contemporary Orthodox Theology "yesterday, today and forever, is the same" (cf. Evrei 13, 8). The contemporary Orthodox Theology is, and especially should be equally prophetic, apostolic, patristic and eschatological, fulfilling its ecclesiological, sacramental and philocalic dimension.

Keywords: theology, contemporary, prophetic, apostolic, ecclesiological

Mărturisirea de credință a Episcopului de Ulpia Christiana:

Cred într-Unul Dumnezeu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită; Domnul Dumnezeu Creatorul, Atotțiitorul și Proniatorul, Mântuitorul, Sfințitorul și Judecătorul, „Cel ce era, Cel ce este, și Cel ce vine” (Apocalipsă 1, 8; 4, 8).

Cred în Dumnezeu Unul în ființă și întreit în Persoane, Tatăl Cel nenăscut, Fiul cel născut din veci din Tatăl și Duhul Sfânt Cel ce purcede din veci din Tatăl și este trimis în lume prin Fiul (Ioan 15, 26).

Cred în Ființa dumnezeiască unică și nedespărțită, veșnică, atotputernică, atobună, atotiubitoare, atotînțeleaptă, atotștiutoare, atotbinevoitoare, atotcreatoare, atotdreaptă, atotluminoasă, atotmilostivă, atotneajunsă, atotnepătrunsă, atotneînțeleasă.

Cred în harul ființei lui Dumnezeu care izvorăște veșnic din Aceasta, ca energie divină necreată și care ajunge până la noi prin voința ființei tripersonale cea neajunsă și neîmpărțită vreodată făpturilor, atât celor nevăzute cât și celor văzute.

Cred în rațiunile sau gândurile divine necreate, veșnice, atotînțelepte, atotștiutoare, atotbinevoitoare și atotlucrătoare, cuprinse și ascunse în Logosul sau

Cuvântul Cel veșnic al lui Dumnezeu, care devin rațiuni ale lucrurilor prin Creație, rațiuni ale Providenței prin lucrare purtătoare de grijă și rațiuni ale Scripturii prin Revelație și inspirație.

Cred în lucrările veșnice și necreate ale lui Dumnezeu, mișcate de energiile Sale divine necreate, conform rațiunilor Sale divine, precum și voinței și iubirii Sale.

Cred în întrepătrunderea sau perihoreza celor Trei Persoane, Ipostasuri sau Fețe ale dumnezeirii celei unice: Tatăl cel nenăscut din veci; Fiul cel născut din veci din Tatăl și Duhul Sfânt cel ce purcede din veci din Tatăl.

Cred în crearea sau facerea lumii nevăzute și a celei văzute deodată cu începutul timpului, adică a îngerilor sau a sfințelor cete îngerești și a oamenilor, dimpreună cu toate făpturile și lucrurile, aduse la existență din nimic, în cele șase zile ale Creației (Facere 1, 1-2, 2).

Cred în existența, lucrarea, doxologia (Isaia 6, 3) și slujirea (Daniel 7, 10) celor nouă cete îngerești, neîncetat, zi și noapte înaintea tronului dumnezeirii și a slavei celei pline de iubire și milă a Preasfintei Treimi.

Cred în crearea sau facerea omului la sfârșitul zilelor Facerii sau întemeierii cerului și a pământului, la sfatul Preasfintei Treimi și după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (Facere 1, 26); omul fiind zidit din trup material luat din pământ și din suflet nemuritor, prin suflarea lui Dumnezeu, înzestrat cu rațiune, sentiment și voință.

Cred în starea paradisiacă a omului primordial, așezat și rânduit în grădina luminii și în Edenul iubirii lui Dumnezeu, până la izgonirea acestuia din Rai, datorită neascultării protopărinților noștri Adam și Eva, de porunca lui Dumnezeu, în urma ispitirii îngerului căzut oarecând prin mândrie.

Cred în Providența sau purtarea de grijă a lui Dumnezeu, față de lumea creată, văzută și nevăzută, față de om și omenire și față de Biserica Sa; prin toate evenimentele, treptele și răscrucile mari ale Revelației, istoriei și vieții, până în amănunte și detalii; El poruncind corbilor să-l hrănească pe sfântul prooroc Ilie la pâraul Cherit, chitului să-l salveze pe proorocul Iona din mare și viermelui să-i rețeze acestuia vrejul, de la răsărit de Ninive.

Cred în făgăduința venirii în lume a unui Mântuitor promis la izgonirea din Rai; fapt ce s-a petrecut și s-a împlinit „la plinirea vremii” (Galateni 4, 4) prin venirea în lume „la ai Săi” (Ioan 1, 11) a Însuși Fiului lui Dumnezeu întrupat, din Sfânta Fecioară Maria și de la Duhul Sfânt, Domnul nostru Iisus Hristos, Dumnezeu adevărat și Om adevărat; Cel ce a fost așteptat de patriarhi, profețit de prooroci, însoțit și urmat de Sfinții Săi ucenici și Apostoli, mărturisit de aceștia și de Sfinții Evangeliști, teologhisit de către Sfinții Părinți și dogmatizat prin Duhul Sfânt de către Sfintele Sinoade ecumenice.

Cred în Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Întrupat, de o ființă cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, după dumnezeire și de o ființă cu noi după omenitate; născut din veci din Tatăl, ca Dumnezeu și născut în timp, din Sfânta Fecioară

Maria și de la Duhul Sfânt, ca Om; o Persoană divino-umană – al doilea Ipostas treimic – în două firi, dumnezeiască și omenească, două energii, două voințe și două lucrări, precum au dogmatizat Sinoadele IV și VI ecumenice. Cred în enipostazierea firii umane a lui Hristos în Ipostasul Său dumnezeiesc și veșnic, El fiind Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul, Împăratul împăraților și Domnul domnilor (Apocalipsă 19, 16; 21, 6). Cred în întreita Lui slujire, misiune și demnitate pământească și veșnică și amune aceea de Învățător sau Preofet, de Preot sau Arhiereu și de Împărat sau Pantocrator.

Cred în Teofania de la stejarul Mamvri, în Epifania de la Iordan și în Teofania de pe Muntele Tabor. Cred în toate cuvintele, învățăturile și pildele rostite de Hristos și cred în toate minunile, tămăduirile și învierile din morți săvârșite de El. Cred în Jertfa Lui cea răscumpărătoare de pe Cruce (cf. Ioan 3, 16), pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire. Cred în Patimile Lui cele de bunăvoie, înfricoșătoare și mântuitoare, în Răstignirea și moartea Lui trupească, ca Om; în Pogorârea Lui cu sufletul, unit cu dumnezeirea, la iad, pentru eliberarea „celor ținuți în închisoare” (I Petru 3, 19), biruind răul, păcatul, moartea și pe diavol.

Cred în Slăvita Lui Înviere „cea de a treia zi” (I Corinteni 15, 4); în Arătările de după Înviere; în Înălțarea Lui cu trupul îndumnezeit la cer, la patruzeci de zile după Înviere; în trimiterea și pogorârea Duhului Sfânt, a treia Persoană a Preasfintei Treimi, sub chip de limbi de foc, peste sfinții Săi ucenici și Apostoli la Cincizecime sau Rusalii, la cincizeci de zile după Înviere și la zece zile după Înălțare.

Cred în șederea lui Hristos de-a dreapta Tatălui, dimpreună cu Duhul Sfânt, așa cum L-a văzut și mărturisit Sfântul Arhidiacon Ștefan în Revelația din sinedriu, din ziua muceniciei sale (Faptele Apostolilor 7, 55-56).

Cred, mărturisesc și aștept a Doua Venire a lui Hristos întru slavă și pe norii cerului, conform făgăduinței Lui din pilda celor zece fecioare (Matei 25, 6) și a celor doi îngeri de la Înălțare (Faptele Apostolilor 1, 10-11), ca să judece viii și morții, la sfârșitul vremurilor; cred în Pogorârea Noului Ierusalim de la Dumnezeu din cer; în învierea morților, la glasul arhanghelului și la trâmbița lui Dumnezeu (I Tesaloniceni 4, 16); și în Înfricoșătoarea Judecată de Apoi, când „Păstorul și Episcopul sufletelor noastre” (I Petru 2, 25) va despărți oile de capre, grâul de neghină, mieii de lupi, raiul de iad, lumina de întuneric, pe cei dreți de cei nedreți, prin despărțirea celor de-a dreapta Sa de cei de-a stânga Sa (Matei 25, 32-33).

Cred în Împărăția cea veșnică, cea plină de lumină și iubire, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, care nu va avea sfârșit.

Cred întru Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul, deoființă cu Tatăl și cu Fiul și de aceeași închinare și slăvire, Care a grăit prin prooroci, a inspirat pe Sfinții Apostoli și ucenici, călăuziundu-i la tot adevărul (Ioan 16, 13) și i-a asistat pe Sfinții Părinți, care, păzind hotarele Sfintei Tradiții, au așezat și au rânduit pentru totdeauna pietrele de „Eben-Ezer” ale Teologiei și teologisirii (cf. I Regi 7, 12). Cred întru Duhul Sfânt, Care în zilele Facerii se purta pe deasupra apelor (Facere 1, 2), la sfârșitul potopului a fost prefigurat de porumbelul lui Noe; iar la

Botezul Fiului lui Dumnezeu în Iordan S-a arătat sub chip de porumbel, și la Cincizecime S-a revărsat sub chip de limbi de foc, peste sfinții ucenici și Apostoli ai Mântuitorului. Cred că Duhul Sfânt conduce Biserica spre Parusie prin Nunta Fiului de Împărat și lumea și istoria acesteia spre Judecată.

Cred în mântuirea obiectivă adusă în dar de Hristos și subiectivă, prin împrierea acesteia de către fiecare dintre noi, prin har, credință și fapte bune și prin sinergism, adică prin împreună lucrare a noastră cu Dumnezeu.

Cred într-una sfântă, sobornicească și apostolească Biserică Ortodoxă, singura deținătoare, păstrătoare, mărturisitoare și tâlcuitoare a adevărului dumnezeiesc revelat sau descoperit și păstrat în Sfânta Scriptură și în Sfânta Tradiție, intact și nealterat. Biserica este trupul și mireasa lui Hristos (Efeseni 5, 23; Apocalipsă 21, 9; 22, 17) și corabia de mântuire a credincioșilor, prefigurată de corabia lui Noe; iar Capul ei este Însuși Hristos, „Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6). Cred că „în afară de Biserică nu există mântuire” (sfântul Ciprian al Cartaginei).

Cred în harul, lucrarea și minunea Sfintelor Taine ale Bisericii lui Hristos, instituite de Însuși Întemeietorul ei, prin Duhul Sfânt și săvârșite mai întâi de către El, iar apoi de sfinții Săi ucenici și Apostoli, și de urmașii lor, episcopi, preoți și diaconi, până astăzi. Cred în moartea și învierea noastră cu Hristos prin Botez; cred în Cincizecimea personală prin Mirungere; cred în primirea și Împărtășirea cu Trupul și Sfângele lui Hristos, în mod real și nu închipuit, prin Sfânta Euharistie, în cadrul Sfintei și dumnezeieștii Liturghii. Cred în harul, puterea și lucrarea iertătoare a Sfintei Taine a Pocăinței, Spovedaniei sau Mărturisirii păcatelor, precum au fost iertați, primiți, înnoți și mântuiți: regele psalmistul și prorocul David, regele Manase, ninivitenii, femeia păcătoasă, Zaheu vameșul, sfânta Maria Magdalena, tâlharul de pe cruce, Simon-Petru, Saul din Tars, sfânta Maria Egipteanca și toți ceilalți. Cred în harul, lucrarea, binecuvântarea și legătura de nedezlegat prin voia omului a Sfintei Cununii și în harul, lucrarea și puterea tămăduitoare asupra celor bolnavi, a Tainei Sfântului Maslu. Cred în harul, puterea, lucrarea și sfințirea Sfintei Taine a Preoției sau a Hirotoniei în treapta de diacon, preot și mai ales episcop, în Biserica lui Hristos, prin punerea mâinilor arhierelui.

Cred în toate sfintele și dumnezeieștile Ierurgii: Aghiasma Mare și Mică, sfințirea Sfântului și Marelui Mir, Târnosirea sau Sfințirea bisericii, sfințirea Sfântului Antimis, sfințirea sau binecuvântarea caselor, a holdelor și a țarinilor, a fântânilor. Cred de asemenea în toate dezlegările, rugăciunile, molitfele și binecuvântările Sfintei Biserici: sfințiri de cruci și de icoane, de clopote sau vase sfinte și de veșminte diaconești, preoțești și arhieresti. Cred în Rânduiala slujbei Înarmorământări, pentru mireni, pentru diaconi și preoți și pentru monahi și arhieriei, cu toate rugăciunile, cântările și dezlegările acesteia și pomenirile rânduite pentru cei adormiți în Domnul (Apocalipsă 14, 13). Cred în harul, lucrarea și Rânduiala tunderii, intrării și viețuirii, fără cale de întoarcere, în monahismul ortodox, de care s-au

învrednicit toți cuvioșii și cuvioasele, monahi și monahii, de-a lungul veacurilor, în istoria și în viața Bisericii.

Cred în Sfânta Fecioară Maria, Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioară, înainte de Nașterea Domnului, în timpul Nașterii și după Naștere; Ea fiind „femeia învăluită în soare, cu luna sub picioare și cu o cunună de douăsprezece stele pe cap”, conform icoanei din Apocalipsă 12, 1. Cred în rugăciunile Ei mijlocitoare, în ocrotirea Ei și în Sfântul Ei Acoperământ.

Cred în Sfânta și dumnezeiasca Cruce, altarul de jertfă a lui Hristos, semnul creștinului și al creștinismului și armă dată nouă asupra diavolului, împreună cu pomenirea Preasfântului Nume al lui Iisus și cu adâncul smereniei dovedit de vameșul din Evanghelie. Cred în harul, binecuvântarea, puterea și lucrarea ei.

Cred în Sfânta Icoană a lui Hristos, a Maicii Domnului, a Preasfintei Treimi, a Sfinților Îngeri și a tuturor Sfinților, canonizați, rânduiți și așezați în calendar și Sinaxar, de către Sfânta Biserică Ortodoxă, deoarece ei ne sunt mijlocitori și rugători înaintea lui Dumnezeu și pilde vrednice de urmat în viață. Cred în Sfintele lor Moaște și relicve, ca dovezi și mărturii ale lucrării harului Duhului Sfânt și a anticipării Învierii Celei de Apoi, prin păstrarea și neputrezirea lor și cinstirea și închinarea pe care le-o dau credincioșii prin Biserică.

Cred în Revelația sau descoperirea dumnezeiască, din Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție. Cred în Sfânta și dumnezeiasca Scriptură, Biblia sau Cuvântul lui Dumnezeu, din Vechiul și Noul Testament, „Cartea cărților”, „Cartea vieții” și „Cartea cu cele șapte peceti”, cuprinzătoare a întregii Revelații sau descoperiri dumnezeiești, de la Facere la Apocalipsă. Cred în adevărul ei cel veșnic, în inspirația ei de către Duhul Sfânt, prin sfinții prooroci, Apostoli și Evangheliști. Cred în infailibilitatea Cuvântului lui Dumnezeu și a Bisericii lui Hristos. Cred în închinarea în Duh și Adevăr, în rugăciunea „Doamne Iisuse...”, în rugăciunea „Tatăl nostru” și în Simbolul de credință niceo-constantinopolitan. Cred în virtuțile teologice: credința, nădejdea și dragostea (I Corinteni 13, 13); în virtuțile cardinale: înțelepciunea, dreptatea, curajul și cumpătarea și în virtuțile morale: smerenia și umilința, răbdarea și îndelungă-răbdarea, bunătatea și milostenia, blândețea și bucuria, pacea și liniștea sufletească în conștiință și inimă curată, care va vedea pe Dumnezeu și minte limpede și curată, care va putea cunoaște pe Dumnezeu, cu ajutorul harului Său. Cred în botezul lacrimilor de pocăință și umilință, în plânsul de bucurie făcător (cf. *Scara Sfântului Ioan Scărarul*); în conștiința atotprezenței lui Dumnezeu și a celui dintâi dintre păcătoși.

Cred în credința Șederii Mântuitorului Iisus Hristos de-a dreapta Tatălui, începând de la Înălțare și până la Parusie și în toate zilele, până la sfârșitul veacurilor. Amin! Așa să-mi ajute Dumnezeu!